

SZÍV ERNŐ

Árvaság, lopni

Két erősebb büntetésre emlékszem. Sarokban térdepelni, kukoricaszemeken. Ez például simán megvolt. Nem is a kukorica okozta fájdalom, hanem hogy mögém került a világ. El lett véve, meg lettem fosztva tőle. Nem tudom már, miért, hiszti, rongálás, erősen helytelenített magatartás miatt kellett térdepelni. A másik büntetés csak ígéret maradt, és nyilván így vált félelmetesebbé. Rémületes és szörnyűséges lehetőségként magasodott a végső megoldások tárházában, hogy beadnak javítóintézetbe. Ott aztán kijavítják a rossz gyereket. Hogyan javítják ki, hogyan teszik jóvá, milyen úton-módon? De hát annyira rossz talán nem vagyok? De igen. Javítóintézetbe velem, gyerekek! Rácsok között élni együtt a többi rossz gyerekkel, azok biztosan koszosak, rendetlenek, nem vigyáznak ruhára, cipőre, kócos hajjal közlekednek, nyerseks és vadak, mi lesz ott énvelem. Kellettek bűnök, hogy a félelemnek ez a túlárzott érzése rám találjon. Aztán később szépen föl fogja az ember, olyan nagy bűnök nem kellene, hogy ugyan van bűn, akad mindenféle helytelenség és véték, na persze, de csak afféle hétköznapi, közemberi, miközben a félelem nő, csak tágul folyamatosan, ő lesz az ég, a föld, az elcsorranó víz, amiből kortyolsz, a félelem kacarászó kislángjainál melengetsz egy jegesre didergetett testet, hogy minden félelemből lesz, még a fekete éjben hunyorgó csillagok is rettegésből azok, a fűszál, a rét, a szántás, a másik ember, ezt az érzést mennyire ismerem. Reggelre megfagy a víz, vékony jégvárta didereg rajta, így indul bele a napi manufaktúrába az emberi arc is. Az egy bűn volt, hogy loptam. Nem, így nem jó. Inkább így mondom, kipróbáltam. Nézzük meg, milyen az: lopni. Egy sportszelet a tulajdonítás tárgya, mégpedig a forgatagos főút mellett lévő nagyboltból, nagyapám oda küldött gyakran bort venni, néha kenyeret hoztam a péktől, még meleg volt, leenni a végét, ez bűn volt-e? Mindennek ára van. Tej, kenyér, hús, bor, savanyú cukor, francia draszté, kerülnek valamibe. És ha úgy veszem el a polcra, hogy csak zsebre teszem? Figyelni a fehér köpenyes eladókat, a nagyhatalmú pénztáros nénit, ők figyelnek-e. Kilesik az alattomos mozdulatot, rajtakapnak, javítóintézet, az biztos. Hét éves vagyok, elszánt, kíváncsi. Ha lopok, mi vagyok. Más leszek? Rosszabb leszek? Ha ellopom ezt a csokit, mivel lesz jobb nekem? Igazán csak az egy forint húsz filléren múlik. Elloptam. Ugyanolyan ízű, nem? Nem sokkal később, néhány nap múlva megint ott álltam a csokis polc előtt, töprengtem, lopjam-e újra. Egy hétéves ember dilemmái. Aztán nem tettem. Többé nem, soha. Nem is az, hogy túl nagy a rizikó, túl nagy a veszély, de persze ezek is szempontok voltak, kár lenne eltagadni, hanem hogy alapvetően és nyilvánvalóan nem érdekes. Nem érdekes a lopás. Érdekes valamit kitalálni, az álom, a labda, a test, a szó érdekes, de a lopás nem az. Kivéve talán, de erre majd jóval később jövök rá, amikor magát rabolja és fosztogatja az ember.